

Helena von Zweigbergk, Anna och Mats bor inte här längre. Norstedts förlag.

Kanske är titeln till Helena von Zweigbergks fortsättningsroman en anspelning på Martin Scorsese film Alice bor inte här längre. Och visst finns här ett tema som innehåller både uppbrott och kärlek. Men Anna och Mats rör sig i en mer seg värld fasthållen av en obarmhärtig vardag, än vad ett amerikanskt kärleksdrama har att erbjuda. Läsaren har redan mött dem i romanen Ur vulkanens mun. Då höll deras äktenskap nästan att spricka under en desperat semesterresa. I uppföljaren Anna och Mats bor inte här längre, är separation och nederlag ett faktum. Anna har beslutat sig för att det får vara nog. Hon måste få möta den kärlek hon ännu inte funnit i livet. Mats reagerar med ilska, sarkasm och bitterhet. Han vill inte skiljas. Trots det är det ändå Mats som först söker tröst i en ny relation.

Nej, någon amerikanskt lovestory bjuder inte von Zweigbergk på. Här flödar den svenska vardagsrealismen. Men det är äkta gjort. Precis så här sjaskigt, lågt och hjälplöst betar sig många av oss då vi bryter upp från varandra efter år av studier, jobb, hus, lägenhetsköp och småbarn. Även den som tar initiativet och bär på de stora drömmarna. Det blir inte som vi tänkt oss. Och ändå är det något som på sikt blir till. Lika mycket som Helena von Zweigbergk klär av oss i all vår sociala skamlösa nakenhet, så upprättat hon oss också med värme och försonlighet. Det är så här vi är, även när vi söker göra vårt allra bästa. Kanske kan vi till och med göra det aningen bättre, när vi som läsare får våra egna jag skildrade så här på lite distans. Det går till och med att tycka om och känna empati för den ilskne surputten Mats, som trular fram med en ständig känsla att vara offer. Mest smärta det att läsa om tonårssonen Sebastian som oförstående betraktar mammas och pappas kamp att övervinna sina egna känslor av övergivenhet, utan att se sonens ensamhet. Men även Sebastian hittar sina vägar. Mot slutet av romanen rör sig allas berättelser mot en hoppfull fortsättning trots allt. Och det är ju så det går. Vi klarar oss, även om det inte kändes så i stunden. Mästerligt gjort, Helena von Zweigbergk.
Mästerligt!

Jakob Carlander

Ingress:

Lyckliga skilsmässor, finns de? Nej, berättar Helena von Zweigbergk i sin nya roman. Men det går att bli lycklig. Trots allt.

Bildtext:

Helena von Zweigbergk är författare och journalist. I radions P1 har hon undersökt våra starka känslor.